

Forskrift om tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater

Dato	FOR-1998-12-31-1484
Departement	Landbruks- og matdepartementet
Publisert	Avd I 1998 2500
Ikrafttredelse	01.01.1999
Sist endret	FOR-2016-10-19-1217
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§12, LOV-2003-12-19-124-§14, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§19, LOV-2003-12-19-124-§33, LOV-2003-12-19-124-§36, FOR-2003-12-19-1790
Korttittel	Forskrift om handel med levende dyr m.v.

Kapitteleversikt:

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner (§§ 1 - 4)

Kapittel II. Generelle bestemmelser ved utførsel (§§ 5 - 6)

Kapittel III. Generelle bestemmelser ved innførsel (§§ 7 - 12)

Kapittel IV. Grensekontroll ved innførsel fra tredjeland (§§ 13 - 17)

Kapittel V. Administrative bestemmelser (§§ 18 - 22)

Vedlegg I. Sertifikat til bruk ved handel innen EØS-området med tilhørende veiledning for utfylling av sertifikatet

Hjemmel: Fastsatt av Landbruksdepartementet (nå Landbruks- og matdepartementet) 31. desember 1998 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 12, § 14, § 15, § 19 og § 33 første ledd, jf. § 36 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I (direktiv 90/425/EØF, direktiv 91/496/EØF), nr. 117 (forordning (EF) nr. 282/2004 endret ved forordning (EF) nr. 585/2004) og nr. 119 (forordning (EF) nr. 599/2004).

Endringer: Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164 (bl.a. tittelen), 28 jan 2000 nr. 68, 10 des 2003 nr. 1519, 9 jan 2004 nr. 100, 30 nov 2005 nr. 1354, 27 okt 2007 nr. 1267, 19 okt 2016 nr. 1217.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre tilsyn og kontroll med dyrehelsemessige, dyrevernmessige og avlsmessige vilkår ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 30 nov 2005 nr. 1354.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder tilsyn og kontroll med import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater.

Forskriften gjelder ikke:

- a) Kjæledyr i følge med eier eller under ansvar av en privatperson og avlsmateriale fra kjæledyr, når innførselen eller utførselen ikke er gjenstand for kommersiell handel.
- b) Avlsmateriale som skal brukes i særskilte studier eller analyser. Etter bruk skal avlsmateriale destrueres eller videresendes på de vilkår som tilsynsmyndigheten fastsetter.
- c) Levende skjell og skalldyr når de er beregnet til konsum.

Forskriften gjelder uten hensyn til den kontroll som er pålagt og som gjennomføres av toll- og avgiftsmessige hensyn.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 10 des 2003 nr. 1519, 30 nov 2005 nr. 1354.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

- 1) *Dokumentkontroll*: Kontroll av helsesertifikat eller annen pålagt dokumentasjon som følger forsendelsen.
- 2) *Identitetskontroll*: Kontroll av overensstemmelse mellom helsesertifikat eller pålagt annen dokumentasjon og forsendelsen, inkludert kontroll av pålagt merking av forsendelsen.
- 3) *Fysisk kontroll*: Kontroll av dyr eller vare, inkludert eventuell prøvetaking og testing av prøver.
- 4) *Grensekontrollstasjon*: Enhver kontrollstasjon beliggende ved EØS' yttergrense.
- 5) *Tredjestat*: Stat som verken er medlem i EU eller som gjennom EØS-avtalen har inngått avtale med EU om handel med dyr.
- 6) *Animalsk avfall*: Animalske biprodukter slik det er definert i forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum.
- 7) *Annet avlsmateriale*: Ova, embryo og sæd.
- 8) *Forsendelse*: En mengde levende dyr, annet avlsmateriale eller animalsk avfall, som sendes med samme transportmiddel, med samme rute og bestemmelsessted, og som dekkes av samme helsesertifikat eller annen pålagt dokumentasjon.
- 9) *Første mottaker*: Den første virksomhet som etter innførsel mottar levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall.
- 10) *Forordning (EF) nr. 282/2004*: Forordningen som gjennomført i norsk rett ved forskrift 30. november 2005 nr. 1348 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 282/2004 om innføring av et dokument for deklarerings og veterinær grensekontroll av levende dyr som innføres til EØS-området fra tredjestater.
- 11) *CVED*: Felles veterinærdokument til bruk ved import fra tredjestater, som fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 vedlegg I.
- 12) *Tilsynsveterinær*: Veterinær som i henhold til særskilte forskrifter er kvalifisert til å opptre som sådan og som er oppnevnt av Mattilsynet.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 30 nov 2005 nr. 1354, 27 okt 2007 nr. 1267, 19 okt 2016 nr. 1217.

¹ Forskrift 23. desember 1998 nr. 1471 om tilsyn og kontroll ved import og eksport av næringsmidler og av produkter med animalsk opprinnelse innen EØS, og av ikke-animalske næringsmidler fra tredjeland. Forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland.

§ 4. Registrering av virksomheter

Landbruksvirksomhet, stall eller annen virksomhet eller lokale hvor det jevnlig holdes eller oppdrettes avls-, produksjons- eller slaktedyr, drives ervervsmessig omsetning av dyr, eller treningsvirksomhet, skal registreres i Landbruksregisteret. Virksomheter med registrerte dyr av hestefamilien er unntatt fra kravet om registrering.

Alle driftsenheter med akvakulturdyr skal registreres i Fiskeridirektoratets konsesjonsregister.

Kapittel II. Generelle bestemmelser ved utførsel

§ 5. Krav ved utførsel til EØS-land

Levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall som skal utføres til land i EØS, skal være holdt eller fremstilt, kontrollert, merket og utstyrt med dokumentasjon i henhold til de krav som stilles i vedkommende forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel. Hver forsendelse skal utstyres med eget helsesertifikat som skal følge forsendelsen helt frem til bestemmelsesstedet.

Levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall som skal eksporteres til tredjestat gjennom et annet land innen EØS, skal transporteres ut av EØS i henhold til godkjent tollprosedyre.

Når det i vedkommende forskrift stilles krav om bruk av helsesertifikater i forbindelse med eksport av levende dyr eller annet avlsmateriale til land innen EØS eller når det kreves forhåndsmelding ved forsendelser av animalsk avfall til land innen EØS, skal slike sertifikater eller meldinger utformes på grunnlag av den harmoniserte sertifikatmodellen i vedlegg I til denne forskriften. Dette gjelder ikke helsesertifikater for registrerte dyr av hestefamilien. Del I av sertifikatmodellen kan fylles ut av avsender. Utfylling kan skje elektronisk i det integrerte elektroniske veterinærinformasjonssystemet (TRACES).

⁰ Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 30 nov 2005 nr. 1354.

§ 6. Kontroll med dyrehold, virksomheter og godkjente stasjoner

Mattilsynet fører kontroll med driftsenheter, virksomheter, godkjente sentre der levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall som er beregnet på handel innenfor EØS, holdes, fremstilles eller oppbevares.

⁰ Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 100.

Kapittel III. Generelle bestemmelser ved innførsel

§ 7. Registrering

Importør og første mottaker av forsendelsen, skal være registrert hos Mattilsynet før innførsel finner sted.

For levende dyr, med unntak av hest, og sæd og embryo av levende dyr, skal registreringen gjøres senest 30 dager før innførsel, og inneholde virksomhetens navn, adresse, telefonnummer, telefaksnummer, organisasjons- eller personnummer samt opplysninger om varegruppe slik det er inndelt etter kapittel i tolltariffen. Registrering skal foretas for den enkelte varegruppe og gjelde for to år etter siste registrerte innførsel, jf. § 8.

Mattilsynet kan tillate senere registrering såfremt dette ikke er til hinder for utøvelse av tilsyn.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 9 jan 2004 nr. 100.

§ 8. *Melding om innførsel*

Ved import fra land innen EØS omfattet av denne forskriften skal importøren eller dennes representant gi melding om forsendelsen til det lokale Mattilsynet på bestemmelsesstedet eller tilsynsveterinæren i den virksomheten som er bestemmelsesstedet for forsendelsen. Meldingen skal være kommet frem senest 24 timer før ankomst til bestemmelsesstedet. Mattilsynet kan tillate kortere meldingsfrist for enkelte forsendelser såfremt dette ikke er til hinder for utøvelse av tilsyn.

Meldingen skal sendes på fastsatt skjema, og skal minst inneholde følgende opplysninger:

- 1) Virksomhetens navn, adresse og organisasjonsnummer eller personnummer.
- 2) Ankomsttid og bestemmelsessted.
- 3) Avsenderland.
- 4) Antall enheter i forsendelsen.
- 5) Varegruppe med angivelse av tolltariffnummer (åtte siffer) i henhold til inndeling i norsk tolltariff.
- 6) Identiteten på forsendelsen.

Kravet til melding om import gjelder ikke ved import fra land innen EØS av registrerte dyr av hestefamilien.

Ved import av levende dyr fra tredjestater skal den ansvarlige for lasten gi melding om forsendelsen ved hjelp av CVED og på den måte som er fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 artikkel 1 og vedlegg I.

Ved manglende melding skal forsendelsen ikke tollekspederes før slik melding er gitt, eller før Mattilsynet eller grenseveterinæren ved import fra tredjestat, gir tillatelse til utlevering.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 9 jan 2004 nr. 100, 30 nov 2005 nr. 1354.

§ 9. *Mottakers kontrollplikt ved innførsel*

Første mottaker skal føre fortegnelse over mottatte forsendelser og gjennomføre den kontroll som er nødvendig for å sikre samsvar med de betingelser som stilles til innførsel før videre distribusjon av forsendelsen. Fortegnelsen skal inneholde navn og adresse på avsender(e) og mottaker(e) og identiteten på forsendelsen.

Første mottaker skal i tillegg kontrollere at

- 1) forsendelsen følges av handelsdokument, helsesertifikat eller annen pålagt dokumentasjon,
- 2) det er overensstemmelse mellom dokumentasjonen i nr. 1 og den angjeldende forsendelsen,
- 3) dyrene, avlsmaterialet eller avfallet er forskriftsmessig merket.

I driftsenheter, virksomheter, godkjente sentere skal virksomheten selv foreta kontrollen etter andre ledd. I virksomheter med tilsynsveterinær, skal denne foreta kontrollen.

Register over mottatte leveranser skal oppbevares i minst ti år og skal forevises det lokale Mattilsynet etter anmodning. Det samme gjelder de handelsdokumenter eller helsesertifikater som har fulgt forsendelsen.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 9 jan 2004 nr. 100.

§ 10. *Mottakers plikter ved mangler*

Dersom kontrollen etter § 9 avdekker mangler ved handelsdokument, identifikasjon eller dokumentasjon, plikter første mottaker å underrette Mattilsynet.

Forsendelsen skal i slike tilfeller ikke overdras uten tillatelse fra Mattilsynet.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 100.

§ 11. *Offentlig kontroll*

Mattilsynet kan til enhver tid foreta kontroll med levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall, samt kontroll med de kjøretøy som benyttes til transporten.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 28 jan 2000 nr. 68, 9 jan 2004 nr. 100.

§ 12. *Forflytning av dyr etter ankomst bestemmelsesstedet*

Levende dyr kan tidligst forlate bestemmelsesstedet som angitt i medfølgende helsesertifikat, 2 dager etter ankomst. Levende dyr som skal distribueres videre etter innførsel, kan ikke forlate endelig bestemmelsessted før det er gått ytterligere 2 dager etter ankomst.

Midlertidig innførsel av registrerte dyr av hestefamilien og forsøksdyr til godkjente forsøksvirksomheter er unntatt fra kravet i første ledd.

0 Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164.

Kapittel IV. Grensekontroll ved innførsel fra tredjeland

§ 13. *Virkeområde for kapittel IV*

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ved innførsel fra land utenfor EØS av levende dyr. Annet avlsmateriale og animalsk avfall skal kontrolleres i henhold til forskrift om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland.¹

0 Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164.

1 Forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland.

§ 14. *Kontroll ved veterinær grensekontrollstasjon*

Alle forsendelser fra tredjestater skal underkastes kontroll av en offentlig veterinær på en veterinær grensekontrollstasjon i henhold til liste utarbeidet av Mattilsynet over norske grensekontrollstasjoner og kontrollsentre for import av levende dyr, næringsmidler og andre produkter av animalsk opprinnelse.

Ved grensekontrollstasjonen skal det foretas dokumentkontroll, identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen i samsvar med bestemmelsene i gjeldende instruks.¹ Ved slik kontroll kan det tas ut prøver som vurderes som nødvendige.

Etter gjennomført kontroll utsteder offentlig veterinær på grensekontrollstasjonen CVED på den måte som er fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 artikkel 3 nr. 1 og vedlegg I.

Nærmere bestemmelser om prosedyrene som skal følges etter gjennomført kontroll, er fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 artikkel 3 nr. 2 til 7.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 30 nov 2005 nr. 1354.

1 Instruks 11. februar 2000 nr. 1710 til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinærene (grenseveterinæren) ved tilsyn og kontroll av levende dyr fra land utenfor EØS.

§ 15. *Videresending og transitt av forsendelser*

Forsendelser som skal sendes videre til et annet land innen EØS, skal gjennomgå kontroll i samsvar med reglene i § 14.

Offentlig veterinær på den grensekontrollstasjonen som er bestemmelsessted for en forsendelse som er videresendt fra en annen grensekontrollstasjon, skal utstede og fylle ut CVED på den måte som er fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 artikkel 4.

Forsendelser som skal sendes i transitt gjennom Norge til en tredjestat, kan tillates sendt gjennom Norge dersom:

- 1) Grenseveterinæren på den aktuelle grensekontrollstasjonen gir tillatelse til videresending.
- 2) Den ansvarlige for forsendelsen kan godtgjøre at den ikke blir avvist i vedkommende tredjestat.
- 3) Forsendelsen har gjennomgått veterinær grensekontroll, jf. § 14, med tilfredsstillende resultat.
- 4) Forsendelsen utelukkende håndteres ved grensepassering innen EØS og under transport ved kontroll av dyrehelsemessige forhold.
- 5) Transport skjer i henhold til godkjent tollprosedyre.

Offentlig veterinær på den grensekontrollstasjonen som er utførselssted for en forsendelse i transitt, skal fylle ut CVED på den måte som er fastsatt i forordning (EF) nr. 282/2004 artikkel 4.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 30 nov 2005 nr. 1354.

§ 16. *Avvisning*

Forsendelsen avvises dersom grensekontrollen avdekker at

- 1) forsendelsen kommer fra et land utenfor EØS eller region av slikt land som ikke er godkjent for eksport til EØS av den aktuelle varen
- 2) forsendelsen ikke oppfyller de dyrehelsemessige betingelsene for innførsel
- 3) det er mistanke om smittsom sykdom eller sykdom som representerer en fare for dyrehelsen
- 4) helsesertifikatet eller annet dokument som følger forsendelsen ikke oppfyller de krav som stilles til slike dokumenter
- 5) landet utenfor EØS ikke oppfyller de krav som stilles til landet.

Ved avvisning påføres alle dokumenter som følger forsendelsen et stempel som viser at forsendelsen er avvist.

Avviste forsendelser kan kreves returnert, slaktet, destruert eller tillatt innført til annet bruk.

0 Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164.

§ 17. *Kostnader*

Alle kostnader forbundet med kontroll skal dekkes av avsender, importør, første mottaker eller representant for disse. Før forsendelsen tollekspederes, skal det godtgjøres at kostnadene ved kontroll og eventuell isolasjon er betalt.

Alle kostnader forbundet med avviste forsendelser og videre behandling av disse er det offentlige uvedkommende. En eventuell avkastning utbetales dyrets eier eller representant for denne.

0 Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164.

Kapittel V. Administrative bestemmelser

§ 18. *Tilsyn og tiltak*

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften.

Dersom forsendelsen ikke tilfredsstillende gjeldende krav til dokumentasjon og helsestatus eller det påvises sykdom eller smitte som tilsier at innførsel ikke kan skje, kan Mattilsynet, etter først å ha informert importøren, enten

- 1) sette dyrene i isolasjon, eller holde tilbake forsendelsen til nødvendig dokumentasjon er lagt fram, eller
- 2) med tillatelse fra både eksport- og importmyndigheter, returnere forsendelsen.

Dersom vilkårene i annet ledd ikke er oppfylt innen nærmere bestemte frister, skal dyr avlives og destrueres, og annet avlsmateriale og animalsk avfall destrueres.

0 Endret ved forskrifter 18 okt 1999 nr. 1164, 9 jan 2004 nr. 100.

§ 19. *Kostnader*

Kostnader forbundet med iverksatte tiltak, jf. § 18, skal dekkes av avsender eller representant for denne, eller annen person med ansvar for forsendelsen.

§ 20. *Dispensasjon*

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 100.

§ 21. *Straff*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til matloven § 28.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 100.

§ 22. *Ikrafttredelse og overgangsordninger*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 1999.

0 Endret ved forskrift 18 okt 1999 nr. 1164.

Vedlegg I. Sertifikat til bruk ved handel innen EØS-området med tilhørende veiledning for utfylling av sertifikatet

Se her for å lese vedlegg I:

0 Tilføyd ved forskrift 30 nov 2005 nr. 1354 (tidligere vedlegg I opphevet).